

տակ ևս երկաթեայ դռներ կային զինուորաց երթևեկութեան համար: Այս կամարը բռնած էր իր պարիսպներու շարունակութիւնով զիւզիս հիւսիսն:

Այս կամարի հարաւ արեւմուտք, այժմեան զիւզի միջովայրը 5—6 տարի առաջ կը տեսնուէր մի աշտարակ «Խանըմի քօշք» անուամբ. նաև սորա շուրջն գտնուած են ներկարարի կարասներ, ամբարներ և կրպակի հեռքեր. շուկայն Խանըմի քօշքից մինչև երկաթեայ դռներու մօտ տարածուած էր:

Նաև այս քօշքի մօտ այլան (դահլիճ) մի կար, որ 6—700 մարդ կը պարունակէր, և դեռ 1880—85 թուականներուն կիսականգուն էր: Նոյն աշտարակն հայ կաթողիկէ քանդեցին ու տեղը եկեղեցի շինեցին, որուն արդէն ականատես եղած եմ:

Այս աշտարակի տեղն զտնուած է մի բևեռազիր արձանազրութիւն, մի հատ ևս Թուրխ Մանուկից բերուած էր, որոց մէկն անյայտացած էր, միւսն Թ. զալէի Վարժարանի որմի մէջ հիւսել տուած եմ:

Հազար ափսոս որ այսպիսի թանկագին հնութիւններ անհետանալու վերայ են:

ՁԵՌԱԳԻՐ ՏՕՍԱՊԱՏՃԱՌԻ ՄԻ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆԸ

«Արդ . . . ի վանս Յովանու ընդ հովանեաւ Սրբոյ Կարապետիս ի խնդրոյ առն ումմն կոչեցելոյ Անդրէաս Այր Աստուածասէր և գովելի ձեռամբ Աբրահամու աշխատութեամբ և ջանիւ մեծաւ ի պանդխտութեան ժամանակիս: Արդ յերես անկեալ հայցեմ յամենեցունց յիշել ի մաքրամատոյց և գերաստիճան յաղաւթս ձեր զստացող սորին և զգծող: Տէր Յիսուս զյիշեցեալսս և զյիշեցողսդ յիշեսցէ յիւրում գալստեանն և արժանի արասցէ անծերանալի մանկութեան և անհնանալի